

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021, declarat de către inculpatul

*Railean Grigorii XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 15.02.2019 – 12.03.2021;

Instanța de apel: 18.05.2021 – 02.11.2021;

Instanța de recurs: 16.03.2022 – 18.05.2022.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 12 martie 2021, cauza fiind judecată în ordinea procedurii prevăzute la art. 364¹ Cod de procedură penală, **Railean Grigorii XXXXX** a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 1 (unu) an, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 18.10.2018, inculpatului Railean Grigorii i-a fost stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe termen de 6 (șase) ani și 6 (șase) luni, cu amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, echivalentul a 50 000 lei, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a reținut că Railean Grigorii, în perioada 26.06.2017-29.06.2017, aflându-se la lacul din sat. Costești, r-nul Ialoveni, care aparține cu drept de proprietate cet. Ionaș Ion, unde activa neoficial în calitate de paznic, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane și profitând de lipsa proprietarului, a pătruns în depozitul situat pe teritoriul lacului menționat, de unde pe ascuns

a sustras o pompă pentru apă la prețul de 8 000 lei, cositoare mecanică la prețul de 2 200 lei, sorb de la pompa de apă la prețul de 1 200 lei, 36 metri de furtun pentru irigare la prețul unui metru de 15,5 lei, în sumă de 560 lei, cauzându-i părții vătămate Ionaș Ion un prejudiciu material în proporții considerabile în valoare totală de 11 960 lei, folosind ulterior bunurile sustrase după propria dorință.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, furtul, adică *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, comis prin pătrundere în alt loc pentru depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

2. Nefiind de acord cu sentința nominalizată, împotriva acesteia au declarat apel:

- *avocatul Alexandru Bogos în numele inculpatului Railean Grigorii*, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, lui Railean Grigorii să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă pe un termen de 6 ani și 1 lună închisoare.

În motivarea cererii de apel, a invocat că, sentința este parțial neîntemeiată în partea stabilirii pedepsei, or, Railean Grigorii a semnat și a depus o cerere în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, prin care a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, nu a solicitat administrarea de probe noi și a recunoscut vinovăția integral pe capătul de acuzare înaintat, căindu-se sincer de cele comise. Railean Grigorii a conștientizat impactul infracțiunii comise de el, iar după acest caz alte infracțiuni nu a mai comis, pășind pe calea corijării.

Mai mult de atât, circumstanțe agravante prevăzute de art. 77 Cod penal, la cauză nu au fost stabilite. Bunurile au fost restituite integral părții vătămate. Railean Grigorii a conlucrat activ cu organul de urmărire penală, are loc stabil de trai, nu a comis alte infracțiuni și a conștientizat greșeala comisă.

Dovadă a celor invocate se prezintă a fi caracteristica pozitivă a inculpatului, examinarea cauzei în baza art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, prezența circumstanțelor atenunate prevăzute de art. 76 Cod penal: căința sinceră, recunoașterea vinovăției, restituirea bunurilor părții vătămate;

- *inculpatul Railean Grigorii*, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 luni. În apelul declarat inculpatul a menționat că pedeapsa stabilită pe un termen de 1 an închisoare este una prea severă, pe motiv că prejudiciul cauzat părții vătămate practic a fost reparat integral, iar prima instanță la individualizarea pedepsei penale nu a luat în calcul că în prezent are la întreținere un copil minor, considerând că această împrejurare poate fi apreciată ca fiind o circumstanță atenuantă.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

3.1. Pentru a se pronunța în sensul dat, instanța de apel instanța a constatat că prima

instanță a analizat obiectiv cumulul de probe administrat în prezenta cauză penală prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, just adoptând o sentință de condamnare în privința inculpatului Railean Grigore în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

Prin urmare, prima instanță corect a stabilit situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că, instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Totodată, instanța de apel a respins alegațiile apelanților precum că, la pronunțarea sentinței, prima instanță i-a aplicat inculpatului Railean Grigorii o pedeapsă prea aspră, or, instanța de fond a ținut cont de personalitatea inculpatului, a acceptat cererea de a fi examinată cauza în procedura simplificată, iar inculpatul a beneficiat de reducerea termenului de pedeapsă cu 1/3, nefiind stabilit vreun temei legal de a desființa sentința emisă în partea solicitată.

În acest sens, instanța a considerat că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa aplicată de prima instanță, raportată la scopul urmărit de legiuitor în art. 61 Cod penal îl va descuraja pe inculpat de a comite pe viitor alte fapte infracționale similare.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că, deși Railean Grigorii a recunoscut vinovăția, s-a căit sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, reeducarea și corectarea acestuia nu este posibilă fără izolarea lui de societate, or, ultimul este caracterizat negativ, a mai comis și alte infracțiuni, a recunoscut vinovăția, la medicul narcolog și psihiatru nu se află. Având în vedere circumstanțele stabilite pe cauză, instanța de apel a ajuns la convingerea că pedeapsa stabilită și individualizată de către instanța inferioară, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal.

Concomitent, instanța de apel s-a referit la cererea depusă de avocatul Tampei Tatiana, prin care s-a solicitat aplicarea remediei compensator în privința condamnatului Railean Grigorii pentru perioada din 22.10.2018 până la data de 12.03.2021, data pronunțării prezentei sentințe, stabilind că în prezenta cauză penală, inculpatul Raileanu Grigorii nu s-a aflat în arest preventiv, or, acesta deja executa pedeapsa penală în baza sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 18.10.2018, iar pentru perioada solicitată, ultimul deja a beneficiat de remediu compensator prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22.06.2021.

4. La data de 25 ianuarie 2022, *inculpatul Railean Grigorii* declară recurs ordinar, prin care solicită casarea deciziei instanței de apel pronunțată în propria cauză penală, cu admiterea cererii privind constatarea condițiilor de detenție în baza art. 385 alin. (5) Cod de

procedură penală, prin care să-i fie redusă pedeapsa pentru perioada de aflare în arest preventiv din data de 22.10.2018 până la 02.11.2021, considerând că instanța de apel greșit a conchis că acesta deja a beneficiat de un mecanism compensatoriu, care a fost aplicat într-o altă cauză penală în privința inculpatului.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este declarat peste termen.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de atac cu recurs a deciziei instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Reieșind din materialele cauzei, instanța de recurs remarcă faptul că recurentul a fost prezent la pronunțarea dispozitivului (f.d. 172, vol. I) și deci, cunoștea soluția pronunțată pe cauza dată, precum și despre data când va fi pronunțată decizia motivată.

Totodată, se constată că recursul nominalizat a fost declarat la data de 25.01.2022, iar decizia instanței de apel a fost pronunțată la data de 21.12.2021 (f.d. 183, vol. I). Prin urmare, termenul de declarare a recursului ordinar în prezenta cauză penală, începe a curge la data de 22.12.2021 și expiră la data de 21.01.2022.

Din cele reținute mai sus, rezultă cu certitudine că recurentul a declarat recurs ordinar peste termenul legal, rezervat de legiuitorul autohton pentru a calea de atac – recursul ordinar.

În această ordine de idei, Colegiul penal subliniază că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

De asemenea, Colegiul penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza *Bodiu vs. Republica Moldova din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10)*, în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

Așadar, art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală impune obligația îndeplinirii în

termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Prin urmare, Colegiul penal, constatând încălcarea de către recurent a prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, ajunge la concluzia inadmisibilității recursului declarat de către inculpatul Railean Grigorii, din motiv că este depus peste termen.

6. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul *Railean Grigorii* XXXXX împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021, în propria cauză penală, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la *19 iulie 2022*.

Președinte
Judecători

Toma Nadejda
Guzun Ion
Catan Liliana